

Til bredejere,
myndigheder og interesseorganisationer

Teknik og Miljø
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
teknik.miljoe@langelandkommune.dk

Dato: 07-03-2022 J.nr. 22/762 Ref.: rimafI

Afgørelse om nedklassificering af rørlagt delstrækning af Tudserenden med tilløb

Langeland Kommune planlægger at ændre klassificeringen af en række vandløb og har opstillet kriterier for, hvornår et vandløb skal være klassificeret som offentligt, og dermed vedligeholdes af kommunen.

Delstrækningen af Tudserenden fra st. 0 til 1022 m samt tilløbene Vestre tilløb i st. 175, Mellemste tilløb i st. 402 og Østlige tilløb i st. 561, opfylder ikke de opstillede kriterier for, at det i fremtiden skal være et offentligt vandløb. Langeland Kommune ønsker derfor at nedklassificere vandløbsstrækningen med tilløb til privat, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf flyttes fra det offentlige til de private bredejere.

Den 18. januar 2022 modtog du et partshøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har ikke modtaget hørings svar i høringsperioden.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Langeland Kommune som vandløbsmyndighed hermed Tudserenden fra st. 0 m til st. 1022 m samt tilløbene Vestre tilløb i st. 175, Mellemste tilløb i st. 402 og Østlige tilløb i st. 561 fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. maj 2022, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbsstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Baggrund

Langeland Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra de tidligere kommuner og fra Fyns Amt.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og i amtet lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Om et vandløb er offentligt eller privat har ikke noget at gøre med, hvem der ejer vandløbet. Den enkelte bredejer ejer altså vandløbet uanset vandløbets klassifikation som offentligt eller privat. Betegnelsen offentligt eller privat vandløb refererer udelukkende til hvem der har vedligeholdelsespligten og ikke ejerskabet.

Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Langeland Kommune har derfor udarbejdet en redegørelse¹ for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Vandløb anlagt til særlige formål.
2. Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar.
3. Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som styrker beslutningen om en nedklassificering.

Kommunalbestyrelsen har d. 14. juni 2021 vedtaget, at Teknisk Forvaltning igangsætter arbejdet med at nedklassificere vandløb i kommunen efter kriterier beskrevet i *Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb*.

Vandløbet Tudserenden er en del af denne plan. Nedenfor er der redegjort for, hvorfor en delstrækning af vandløbet kan nedklassificeres.

Tudserenden

Det er den øverste offentlige rørlagte strækning af Tudserenden med tilløb, der ønskes nedklassificeret. Det vil være Tudserenden fra st. 0 til 1022 m samt tilløbene i st. 175, 402 og 561, der er angivet i gældende vandløbsregulativ. Strækningen er markeret på figur 1.

Nedklassificeringen begrundes med, at der kun er få offentlige interesser tilknyttet vandløbet.

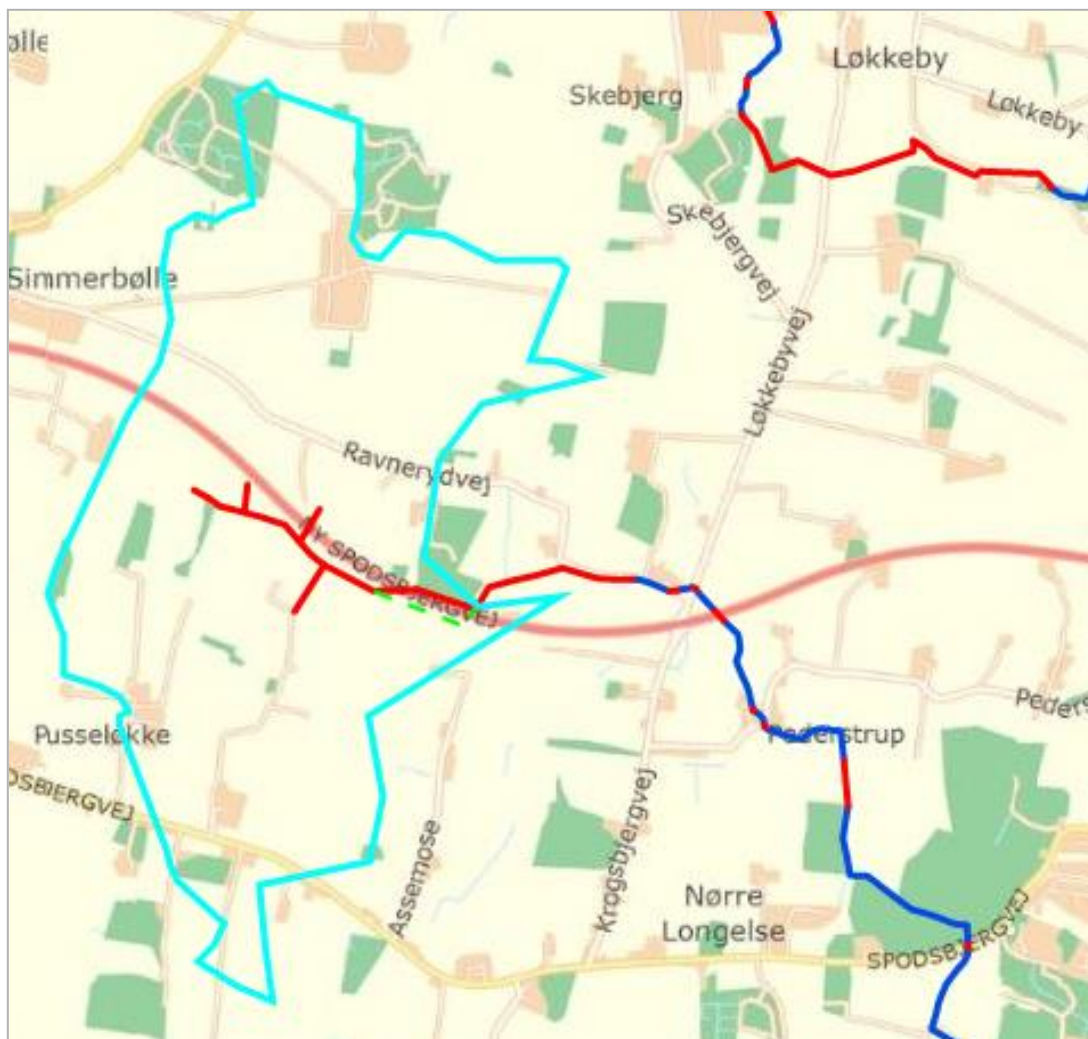
¹ Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb i Langeland Kommune kan findes på kommunens hjemmeside under vandløb.

Det offentlige vandløb Tudserenden er beskrevet i Rudkøbing Kommunes regulativ nr. 1, Tudserende m/tilløb.

Det offentlige vandløb Tudserenden omfatter en samlet strækning inkl. sideløb på 6391 m, hvoraf 4151 meter består af en åben rende med udløb i kysten og 2240 m er rørlagt. Det er den øverste del af den øvre rørlagte strækning af vandløbet, der tænkes nedklassificeret. Den øverste rørlagte del er vandløbet, opstrøms for den offentlige strækning er i dag klassificeret som privat.

Figur 1. Tudserendens placering og delopland (turkis), hvor den åbne del af vandløbet er markeret med blå og den rørlagte med tilløb med rød. Det er den øvre rørlagte strækning inden for den turkise markering, der nedklassificeres. Den grønne stiplede linje markerer det sande tracé, som fundet under opmålingen i 2019 (se figur 2).

Hovedløbet af det offentlige vandløb udspringer i skel mellem matr.nr. 14d, Skrøbelev By, Skrøbelev og matr.nr. 9a Simmerbølle By, Simmerbølle og løber herfra i sydøstlig retning, til det slutter ved udløbet i kysten i Østerstrand på Møllegårds eng.

Det rørlagte sideløb *Vestlige tilløb* udspringer på matr.nr. 9a Simmerbølle By, Simmerbølle og løber herfra mod syd til udløbet i Tudserendens hovedløb st. 175. I alt 100 meter Ø 350 mm.

Det rørlagte sideløb *Mellemste tilløb* udspringer på matr.nr. 4b Simmerbølle By, Simmerbølle og løber herfra mod syd til udløbet i Tudserendens hovedløb st. 402. I alt 136 meter Ø 250 mm.

Det rørlagte sideløb *Østlige tilløb* udspringer på matr.nr. 13a og 14f Skrøbelev By, Skrøbelev og løber herfra mod nord til udløbet i Tudserendens hovedløb st. 561. I alt 172 meter Ø 350 mm.

Vandløbets rørlagte forløb starter i st. 0 m i dimensionen Ø 150 mm som øges til Ø 350 mm i st. 60 m. I st. 175 øges dimensionen til Ø 500 mm og igen til Ø 550 mm i st. 402. I st. 561 øges dimensionen til Ø 650 mm.

Opmålingen af Tudserenden i 2019 viste uoverensstemmelse med det i regulativet angivet tracé. Rørledningen fortsætter syd for Ny Spodsbjergvej ca. 350 m længere, før den krydser Ny Spodsbjergvej (fig. 2)

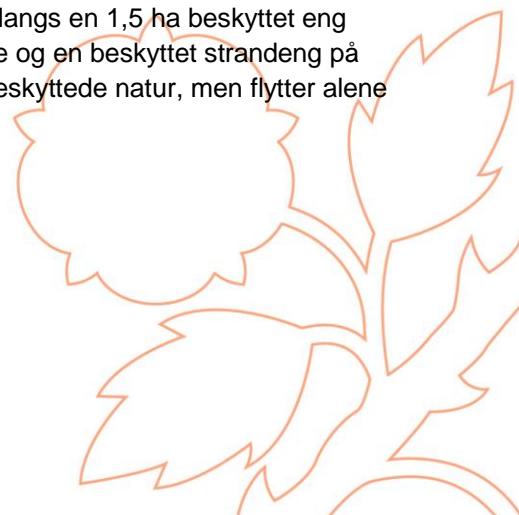

Figur 2. Uoverensstemmelse mellem regulativ og det egentlige tracé. Den grønne stiplede linje markerer det opmålte tracé.

Den nedre åbne del af vandløbet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3² samt målsat i statens vandområdeplaner med miljømålet "God økologisk tilstand".

Den øverste rørstrækning grænser op til et areal på 1,4 ha beskyttet sø og mose omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 mens tilløbet *Mellemste tilløb* afvandet et 2,3 ha stort område med beskyttet mose, eng og overdrev. Nedstrøms for den tiltænkte nedklassificering løber Tudserenden forbi et 1,4 ha stort beskyttet overdrev i en afstand af 30 meter og længere nedstrøms langs en 1,5 ha beskyttet eng inden det ved kysten gennemløber et 7 ha beskyttet sø- og moseområde og en beskyttet strandeng på 35,8 ha. Omklassificering af et vandløb påvirker ikke tilstanden af den beskyttede natur, men flytter alene vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejerer.

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

Tudserenden gennemløber 2 oplande. Den øverste del af Tudserenden afvander et opland på 645 ha, hvoraf den rørlagte strækning, som ønskes nedklassificeret, afvander et delopland på 273 ha. Den nedstrøms del af vandløbet afvander et opland på 107 ha.

Af deloplandet udgør kun 4 ha offentlige vejarealer, hvilket svarer til 0,6 % af det samlede vandløbsopland eller 1,5 % af deloplandet. Der findes derudover ingen offentlige befæstede arealer. Dyrkede landbrugsarealer udgør langt hovedparten af oplandet.

Til sagens belysning har kommunen i det følgende anvendt den beregningsmetode, som Miljø- og Fødevareklagenævnet benytter til at godtgøre vandbidraget fra befæstede arealer. Nævnets praksis er, at der ved vurderingen af, hvorvidt et vandløb kan nedklassificeres, skal benyttes en beregningsmodel der tager udgangspunkt i den faktisk tilkomne mængde af regnvand til vandløbet, som repræsentativ for, hvad der afledes af vand til vandløbet over året.

Den gennemsnitlige årlige nedbør er 720 mm/år ifølge DMI's klimagrid, men øges til 871 mm som følge af den korrigerede nedbør til åbne terrænoverfald (Nkor), der tager højde for bl.a. fordampning og vindpåvirkning i og omkring nedbørsmåleren.

I Miljøministeriets redegørelse for grundvandskortlægning i Langeland Kommune, 2015³ er det oplyst, at den gennemsnitlige grundvandsdannelse i hele området er beregnet til 25 mm/år. Ifølge DMI's klimagrid er nedbørsoverskuddet ca. 326 mm/år. Det svarer til at ca. 301 mm løber til vandløbet.

Kommunen vurderer, at hovedparten af nedbørsoverskuddet fra befæstede arealer løber ud i vandløbet, hvilket erfaringsmæssigt ligeledes anvendes som grundlag ved dimensionering af regnvandsledninger, hvor afløbskoefficienten sættes til 1 (100 %), svarende til, at ca. 100 % af bruttonedbøren, der lander på asfaltbefæstede arealer, løber til vandløbet.

Ved anvendelse af ovennævnte værdier kan det opgøres at 4,1 % af den samlede beregnede vandføring på den øvre rørlagte strækning af Tudserenden, som ønskes nedklassificeret, stammer fra vand fra offentlige befæstede vejarealer (4 ha offentligt befæstet areal med 871 mm og 269 ha opland med 301 mm vand til vandløb).

I deloplandet er der ca. 22 private ejendomme heriblandt én privatejet virksomhed. Af de 22 ejendomme ligger 16 ejendomme i forbindelse med et separatkloakeret netværk. De resterende 6 ejendomme har privat spildevandsrensning.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte lægger Langeland Kommune til grund, at den øvre rørlagte del af Tudserenden fra st. 0 – 1022 m med tilløb kan nedklassificeres. Nedklassificeringen begrundes med, at der er tale om et rørlagt vandløb med hovedsageligt private interesser tilknyttet, og at 96 % af den årlige vandføring stammer fra private arealer, hvorfor kommunen lægger til grund, at vandløbets primære formål er afledning af vand fra private arealer.

³ Redegørelse for Langeland. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2015. Juni 2015. Rambøll. Naturstyrelsen Odense.

Som med den øverste private rørlagte strækning er der ved nærværende offentlige rørlagte strækning heller ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

Overdragelse

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtigelse i vandløbet frem til maj 2022 i henhold til gældende regulativer. Vandløbet forventes at blive overdraget til de private bredejere 1. maj 2022 i regulativmæssig og vedligeholdt stand.

Lovhjemmel

Klassificeringen af vandløb i henholdsvis offentlige eller private reguleres i vandløbsloven⁴ med tilknyttende bekendtgørelse kilde om klassifikation og registrering af vandløb⁵.

Efter lovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse. I bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes at tjene private formål. Efter § 3, stk. 1 kan vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes primært at tjene private formål.

Efter § 3, stk. 4 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet efter lovens § 35 påhviler vedligeholdelsen af private vandløbs bredejere.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Klagevejledning

Langeland Kommunes afgørelse om nedklassificering af vandløbet kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen vil blive annonceret på Langeland Kommunes hjemmeside.

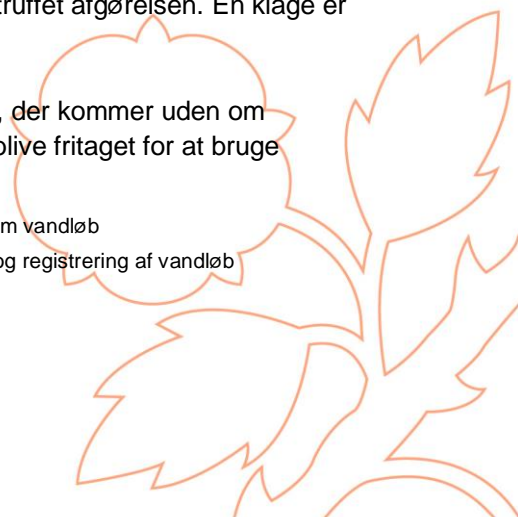
Indsendelse af klage En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge

⁴ Miljø- og Fødevareministeriets lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

⁵ Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb

Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Langeland Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på nh@naevneneshus.dk

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Med venlig hilsen

Rikke de Neergaard
Biolog

Afgørelsen er sendt til:

- Bredejere langs delstrækningen af Tudserenden.
- Myndigheder og interesseorganisationer heriblandt Miljøstyrelsen samt Landbrugsstyrelsen.

